

З М І С Т

Богдан Рубчак. Сім віршів	3
А. Солженіцин. Один день Івана Денисовича	7
Анна-Гая Горбач. Українська література в післявоєнних німецьких перекладах	40
Богдан Войчук. Мистецтво, що інформує	56
Іван Лися-Рудницький. Україна в еволюції радянської системи	60
о. Іван Гриньох. Епілог чи пролог у зустрічі двох епох?	71
Володимир Дорошенко. Життя і діяльність М. П. Драгоманова	97
Критика і бібліографія. З нашої церковної минувшини (о. Іван Гриньох) — Не тільки українська, але й академія (П. Чернов) — Ще одна праця з історії мазепинської доби (А. Г. Г-ач)	116
Нотатки. Повість Солженіцина і абстрактне малярство — Декада польської книги на Україні (В. П. С.) — Міжнародний комітет славістів і російська політика (С. І. А.)	123

Адреси наших представників

Австралія:	Fokshan Library & Book Supply 1 Barwon Street Glenroy W. 9, Vic.
Аргентина:	Cooperativa de Cr. «Renacimiento» (para «Suchasnist») Maza 150 Buenos Aires
Велико-британія:	Ing. Jaroslaw Hawry 40. Alma Rd., St. Albans, Herts.
Канада:	I. Eliashevsky 118 Medland St. Toronto 9, Ont.
США:	G. Lopatynski 875 West End Ave. Apt. 14b New York 25, N. Y.
Франція	M. Soroczak Cité Pierre Courant Bel—Horizon St. Etienne, Loire
Швейцарія:	Dr. Roman Prokop Mottastr. 20 Bern
Швеція:	Kyrylo Harbar Box 62 Huddinge

Передплати з усіх ін-
країн просимо надсилати
посередньо на адресу ви-
ництва.

Адреси для вплат:

Ukrainische Gesellschaft
für Auslandstudien e. V.
München 2, Karlsplatz 8/III

Bankkonto: Deutsche Bank A
München 2, Lenbachplatz
Kto Nr.: 80165

Postcheckkonto: PSchA Münch
Kto Nr.: 22278

З М І С Т

Ігор Качуровський. З уркаганського зошита	3
А. Солженіцин. Один день Івана Денисовича	5
Михайло Орест. З нових поезій	39
Емануїл Райс. Поезія Емми Андіївської	43
Андрій Жук. З останніх літ життя і творчості І. Франка	52
Іван Кошелівець. Поезія політичної кон'юнктури	67
Євген Онацький. На похилій площі	76
Роман Рахманний. Монолог на горі «Мавнт Роял»	107
Критика і бібліографія. Анатомія комунізму (Петро Горбань)	
— З історичного повістярства (А. Г. Г-ач)	115
Нотатки. Французькі радіопересилання про Україну (Дарія Сіак)	
— З музично-театрального життя Парижу (М. С. С.) — Ситуація на Україні і на еміграції (Л. Шанковський) — Єврейсько-українська дискусія в Нью-Йорку (Ярослав Стельмахів)	119

З М І С Т

Святослав Гординський. З ліричного зшитка	3
Ігор Качуровський. Імператриці	5
Хуан Р. Хіменес. Поезії	21
Богдан Рубчак. Уваги до засобів народної поезії	24
Осип Кравченко. Шевченкіана німецькою мовою	59
Юрій Соловій. Під крило нової долі	82
Володимир Міяковський. Книга про Кирило-Методіївське братство	85
о. Іван Гриньох. Ісповідник	97
Юрій Луцький. Ще до проблеми двох батьківщин	108
Володимир П. Стахів. Замість виборів — «одностайне голо- сування»	112
Критика і бібліографія. Українське питання в Англії 50 років тому (Роман Рахманний) — О. Білецький про стан франкознавства (Н. Попіль) — Цінна праця з історії українознавства в Канаді (Яр Славутич)	117
Нотатки. З мистецького життя Нью-Йорку (К. Ч.)	124
Лист до редакції. Погляд на статтю о. І. Гриньоха (Володимир Гузар)	125

Адреси наших пред

Австралія: Fokshan Li
& Book Sup
1 Barwon
Glenroy W.

Аргентина: Cooperativ
«Renacimiento»
(para «Such»
Maza 150
Buenos Aires

Велико-Британія: Ing. Jaroslav
40. Alma Road
St. Albans,

Канада: I. Ellashew
118 Medlar
Toronto 9,

США: G. Lopatyn
875 West E
Apt. 14b
New York

Франція M. Sorocz
Cité Pierre
Bel-Horizo
St. Etienne,

Швейцарія: Dr. Roman
Mottastr.
Bern

Швеція: Kyrylo Huzar
Box 62
Huddinge

Передплати з у
країн просимо над
посередньо на ад
міністра.

Адреси для влат:

Ukrainische Gesells
für Auslandsstudien
München 2, Karlspl.

Bankkonto: Deutsch
München 2, Lenbach
Kto Nr.: 80165

Postscheckkonto: PS
Kto Nr.: 22278

З М І С Т

Марко Царинник. Поезії	3
Емма Андієвська. З книги «Каски»	5
Роберт Фрост. Три поезії	10
Остап Тарнавський. Роберт Фрост — поет популярний і великий	12
Богдан Кравців. Українсько-польські літературні взаємини й сучасне радянське літературознавство	16
Богдан Рубчак. Уваги до засобів народної поезії	25
Петро Одарченко. Л. Українка в радянській літературній критиці	43
Ігор Михайловський. Михайло Гордієвський	69
Євген Онацький. По похилій площі	75
Володимир П. Стахів. Чи справді «Україна на міжнародній арені»	106
Критика і бібліографія. Небуденне видання (Олекса Горбач)	115
Нотатки. Погром розпочався (Іван Кошелівець)	121
Посмертні згадки. Михайло Орест. Антін Чернецький	125

Адреси наших представників

Австралія:	Fokahan Library & Book Supply 1 Barwon Street Glenroy W. 9, Vic.
Аргентина:	Cooperativa de Cr «Renacimiento» (para «Suchasnist») — Maza 150 Buenos Aires
Велико-британія:	Ing. Jaroslav Hawry 40. Alma Rd., St. Albans, Herts.
Канада:	L. Ellashewsky 118 Medland St. Toronto 9, Ont.
США:	G. Lopatynski 875 West End Ave. Apt. 14b New York 25, N. Y.
Франція	M. Soroczak Cité Pierre Courant Bel—Horizon St. Etienne, Loire
Швейцарія:	Dr. Roman Prokop Mottastr. 20 Bern
Швеція:	Kyrylo Harbar Box 62 Huddinge

Передплати з усіх ін країн просимо надсилати посередньо на адресу ви ництва.

Адреси для в плат:

Ukrainische Gesellschaft
für Auslandsstudien e. V.
München 2, Karlsplatz 8/III
Bankkonto: Deutsche Bank
München 2, Lenbachplatz
Kto Nr.: 80165
Postscheckkonto: PSchA Mün.
Kto Nr.: 22278

З М І С Т

Марта Калитовська. З нової збірки	3
Ігор Костецький. День святого	6
Василь Варка. Експресіоністична проза І. Костецького . . .	40
Надія Попіль. Головніші дати з життя М. Коцюбинського . .	47
Петро Голубенко. Хвильовий і Шпенглер	53
о. Іван Гриньок. Слово Христової благовісти і благодаті . . .	71
Євген Онацький. По похилій площі	110
Критика і бібліографія. Збірник шевченкознавства по англій- ськи (Ол. Горбач) — Біографічна повість У. Кравченко (Ст. Радіон)	120
Нотатки. «Амбасадори радянської літератури» в Парижі (Л. Ю. М.) — Вшанування пам'яті М. Оresta в Нью-Йорку (В. П.)	125
Лист до редакції. (о. д-р П. Качур)	127

З М І С Т

Богдан Бойчук. Вірші для Мехіко	3
Ігор Костецький. День святого	10
Тереса Еспіноса. Солдат, кїт, книга	34
Іван Кошелівець. Чи передруковувати радянських авторів?	37
Андрій Жук. М. Русов і його батьки	44
Марко Антонович. Чи денационалізація оправді необхідна?	74
Євген Онацький. По похилій площі	80
Критика і бібліографія. Показчик літератури про українсь- ку пресу (Володимир Дорошенко) — Безбарвна і недокінчена праця (Богдан Винар)	111
Нотатки. «Кобзар» 1860 року з поправками Шевченка (В. П.) — Єврейська рецензія (Йосиф Шварц)	124
Листи до редакції. Ще до проблеми двох батьківщин (Роман Могильницький, Танганьїка) — Доповнення до статті Осипа Кравченюка (Любомир Винар, Болдер, США)	126

Адреси наших пр

Австралія: Fokshan
& Book S
1 Barwo
Glenroy

Аргентина: Coopera
«Renacim
(para «S
Maza 150
Buenos .

**Велико-
британія:** Ing. Jaro
40. Alma
St. Albai

Канада: I. Ellash
118 Med
Toronto

США: G. Lopai
875 Wes
Apt. 14t
New Yo

Франція M. Soro
Cité Pier
Bel—Hor
St. Etien

Швейцарія: Dr. Rom
Mottastr
Berg

Швеція: Kurylo I
Box 62
Hudding

Передплати з
країн просимо на
посередньо на а
ництва.

Адреси для влат:

Ukrainische Gesel
für Auslandstudien
München 2, Karla

Bankkonto: Deutsc
München 2, Lenba
Kto Nr.: 80165

Postscheckkonto: P
Kto Nr.: 22278

З М І С Т

Василь Барка. Замовляння	3
Олекса Ізарський. Ранок	4
Богдан Кравців. Видавництво «На горі» і його творці	53
Емануїл Райс. Про людську вартість особи мистця	59
Стефан В. Козловський. Польща та її сусіди	63
Кирило Митрович. «Мир на землі»	73
Дарія Ребет. Те, що зустрічалось по дорозі	78
Євген Онацький. По похилій площі	89
Критика і бібліографія. «Горе і радість в Шевченковому житті» (Дмитро Чуб) — Жінка в хореографії (от)	114
Нотатки. «Українська міжнародна політика з позиції власних сил» (О. Д.) — Спадщина акад. Олександра І. Білецького. «Раз написали — сім раз помилились». 75-річчя проф. Олександра А. Назаревського. Славістика в Українській РСР. Цікаве дослідження про датування листів Марка Вовчка. 70-річчя Олександра Дейча. Шевченкові «Українські дівчата» в Києві. Ад календас грекас. Воккачю в Ужгородському радіо. Померла Марійка Підтірянка (бкр)	117
Лист до редакції (Євген Онацький)	127

З М І С Т

Богдан Рубчак. Дон Жуан	3
Ігор Костецький. З сирових сонетів	4
Олекса Ізарський. Ранок	12
Петро Одарченко. Творчість Л. Українки в оцінці І. Франка	52
Лідія Голубнича. Десять старокитайських анекдотів	57
Юрій Соловій. Чи дійсно «на безриб'ї і рак риба»	62
Володимир П. Стахів. Криза «ідеологічної надбудови», що її подолати не можна	67
Всеволод Голубничий. Дискусія для дискусії, або чи можна «вискочити з себе»	77
Євген Онацький. По похилій площі	87
Критика і бібліографія. Розвідка про початки українського друкарства (Олекса Горбач) — Антологія україн- ського оповідання німецькою мовою (А. Г. Горбач) — Молдавська тематика в творчості М. Коцюбин- ського (Анна Г. Горбач)	110
Нотатки. Сучасні напрямки у балетному мистецтві (М. С. С.) — Нове академічне видання творів Т. Шевченка (В. Кравців) — Дві мистецькі виставки в Мюнхені (—ів) — Вечір, присвячений М. Орестові (В. П. С.) — Бібліотечні порядки в Києві (бкр) — З мистець- кого життя Нью-Йорку (К. Ч.)	118

Адреси наших пре

Австралія:	Fokshan L. & Book Su 1 Barwon Glenroy W
Аргентина:	Cooperativ «Renacimiento» (para «Suc Maza 150 Buenos Al
Велико- британія:	Ing. Jarosl 40. Alma St. Albans
Канада:	I. Eliashev 118 Medla Toronto 9
США:	G. Lopaty 875 West Apt. 14b New York
Франція	M. Soroc Cité Pierre Bel—Horiz St. Etienne
Швейцарія:	Dr. Roman Mottastr. Bern
Швеція:	Kyrylo H. Box 62 Huddinge

Передплати з
країн просимо над
посередньо на ад
ніцтва.

Адреси для виплат:

Ukrainische Gesell:
für Auslandstudien
München 2, Karlsr
Bankkonto: Deutsch
München 2, Lenbac
Kto Nr.: 80165
Postscheckkonto: P:
Kto Nr.: 22278

З М І С Т

Остап Тарнавський. З циклу «Вірші про реальність» . . .	3
Олекса Ізарський. Ранок	6
Олександр Довженко. Китайський святий	50
Ярослав Рудницький. В країні Франца Йосифа II	52
Мирослав Прокоп. Ще одна американська пропозиція порозу- міння з СРСР	57
Роман Рахманний. Українська міжнародна політика з позиції власної сили	76
Андрій Жук. Михайло Русов і його батьки	102
Осип Кравченко. Ще про «українське питання в Англії 50 років тому»	113
Критика і бібліографія. Чи справді позацензурний «Кобзар» 1840? (Б. Кравців) — Повість про бойківське село 1940 (О. Горбач) — Німецька ілюстрована крає- знавча книжка про Буковину (А. Г. Горбач) . . .	118
Нотатки. Київський оперний театр у Югославії (В. Кайда) — Відгуки югославських мистців	124
Посмертна згадка	127

З М І С Т

Марко Царинник. Поезії	3
Ігор Костецький. Історія ченця Гайнріха	4
Уривки з «Пісні про мого Сіда»	22
Мануель Мачадо. Кастілья	25
Олекса Ізарський. Із старої книги про Нарбута	26
Іван Кошелівець. Про Михайла Ореста	34
Роман Рахманний. Рецензент і мистці у мундирах	43
Петро Боголюб. Життя і творчість Р. Тагора	52
Мирослав Прокоп. Спостереження з Нью-Йорку	61
Володимир П. Стахів. Чи знову «на повну силу зазвучав» голос УРСР?	72
Андрій Жук. М. Русов і його батьки	79
Любомир Винар. Князь Дмитро Вишневецький	90
Довкрути СС Стрілецької дивізії Галичина	106
Критика і бібліографія. Історичний роман про запілля часів Хмельниччини (А. Г. Г.) — Останній енкавєл свободи слова (В. П. Стахів)	111
Огляди, нотатки. Обговорення зміни правопису на Україні (Н. Попіль) — «Реабілітація» комуністичної преси (М. П.) — Без коментаря	116
Листи до редакції. (Михайло Добрянський, В. С. Жизномирчук)	124

Адреси наших п

Австралія: Fokshar
& Book
1 Barw
Glenroy

Аргентина: Coopera
«Renaci
(para •
Maza 1
Buenos

**Велико-
британія:** S. Was
52, Jol
Lenton,

Канада: I. Elias
118 Me
Toront

США: G. Loj
875 W
Apt. 1-
New Y

Франція: M. So
Cité Pic
Bel—H
St. Eti

Швейцарія: Dr. R
Mottas
Bern

Швеція: Kyryl
Box 6
Huddi

Передплати з у
просимо надсила
на адресу видав

Адреси для впл:

Ukrainische Ge
für Auslandstud
München 2, Ka

Bankkonto: Dev
München 2, Ler
Kto Nr.: 80165

Postcheckkonto:
Kto Nr.: 22278

З М І С Т

Емма Андіївська. Поезії	3
Сергій Домазар. Замок над Водаєм	13
Павло Чернов. Що читають у нас на Україні?	57
Стефан Ю. Процюк. Про деяку еволюцію єврейсько-російських і єврейсько-українських стосунків	69
Любомир Винар. Князь Дмитро Вишневецький	86
Критика і бібліографія. Житіє подвижника (Василь Барка) — «Трофеї» Яра Славутича (Левко Ромен) — Журнал важливої політичної проблематики (В. П. Стахів)	101
Огляди, нотатки. Чим займається комісія закордонних справ ВР УРСР? (В. П. Стахів) — «Не беруть до уваги» (В. П. С.)	119
Листи до редакції. Доля українських католиків у Польщі і 21 Вселенський собор (Роман Михайлович) — Мо- дернізація ікони чи візантійського стилю? (Ми- хайло Осінчук)	125

НЬЮ-ЙОРКСЬКА ГРУПА ПОЕТІВ
планує видання нової книги поезій

СВГЕНА МАЛАНЮКА

« С Е Р П Е Н Ь »

Просимо любителів творчості поета до найчисленнішої передплат-
ної акції — бо це єдиний тепер спосіб видання збірок поезій.
Передплату (2 дол.) і на літературний фонд слати на адресу:

The New York Group
2329 Hudson Terrace, E 11, Fort Lee, N.J.

Адреси наших представі

Австралія: Fokshan Library
& Book Supply
1 Barwon Street
Glenroy W. 9, V

Аргентина: Cooperativa de C
«Renacimiento»
(para «Suchasnist
Maza 150
Buenos Aires

**Велико-
британія:** S. Wasylko
52, Johnson Roa
Lenton, Nottingham

Канада: I. Eliashevsky
118 Medland St.
Toronto 9, Ont.

США: G. Lopatynski
875 West End A
Apt. 14b
New York 25, N

Франція: M. Soroczak
Cité Pierre Coura
Bel-Horizon
St. Etienne, Loire

Швейцарія: Dr. Roman Pro
Mottastr. 20
Bern

Швеція: Kyrylo Harbar
Box 62
Huddinge

Передплати з усіх інших
просимо надсилати безпо-
на адресу видавництва.

Адреси для влат:

Ukrainische Gesellschaft
für Auslandsstudien e. V.
München 2, Karlsplatz 8/1

Bankkonto: Deutsche Banl
München 2, Lenbachplatz
Kto Nr.: 80165

Postscheckkonto: PSchA Mi
Kto Nr.: 22278

З М І С Т

Борис Олександрів. Нові поезії	3
Сергій Домазар. Замок над Водаєм	9
Вільям Шекспір. Гамлет	53
Євген Врецьона. Советологія і советологи	64
Олекса Горбач. На V Міжнароднім конгресі славистів у Софії	69
Андрій Жук. На відкритті пам'ятника І. Котляревському	84
Любомир Винар. Князь Дмитро Вишневецький	95
Критика і бібліографія. Бібліографія славистики в УРСР та україністики за кордоном (Ол. Горбач) — Збірник джерел до історії Ватліте (А. Г. Горбач) — Міжнародні нариси про чутливі серця (А. Г. Г.)	111
Огляди, нотатки. Нове студентське поповнення (Кирило Митрович) — Українське студентство в західних країнах (Роман Сербин)	118
Листи до редакції. Декілька зауваг до однієї рецензії (Любомир Винар)	122
Зміст журналу «Сучасність» за 1963 рік	123

Адреси наших при

Австралія: Fokshan J
& Book S
1 Barwon
Glenroy

Аргентина: Cooperati
«Renaciml
(para «Su
Maza 150
Buenos A

Велико- S. Wasył
британія: 52, Johns
Lenton, I

Канада: I. Ellashe
118 Medl
Toronto

США: G. Lopat
875 West
Apt. 14b
New Yor

Франція: M. Soroc
Cité Pierre
Bel—Hori
St. Etienr

Швейцарія: Dr. Rom
Mottastr.
Bern

Швеція: Kurylo J
Box 62
Hudding

Передплати з усіх
просимо надсилати
на адресу видавни

Адреси для вплат:

Ukrainische Gesell
für Auslandstudien
München 2, Karlsr

Bankkonto: Deuts
München 2, Lenba
Kto Nr.: 80165

Postscheckkonto: PS
Kto Nr.: 22278

дину одну, не більше. І дуже жінка надію покладає, що повернеться Іван і теж таким фарбарем стане. І вони тоді вийдуть з убожества, в якому вона б'ється, дітей у технікум віддадуть, і замість старої хати гнилої нову поставлять. Усі фарбарі собі нові хати ставлять, край залізничі хати стали тепер не п'ять тисяч, як раніше, а двадцять п'ять.

Просив він тоді жінку описати — як же він буде фарбарем, як зроду малювати не вмів? І що то за килими такі дивні, що на них? Відповідала жінка, що малювати їх тільки дурень не зможе: наложити трафарет і маж пензлем крізь дірочки. А килими є трьох гатунків: один «Тройка» — у красній упряжі тройка везе офіцера гусарського, другий килим — «Олень», а третій — під перський. І ніяких більше малюнків немає, але й за ці по всій країні люди спасибі кажуть і з рук рвуть. Тому що справжній килим не п'ятдесят карбованців, а тисячі коштує.

Хоч би одним оком кинути Шухову на ці килими...

По таборах та по в'язницях відвик Іван Денисович розкладати, що завтра, що за рік та чим родину годувати. Про все за нього начальство думає — воно, ніби, й легше. І сидіти йому ще зиму-літо та зиму-літо. А стурбували його ці килими...

Заробіток, видно, легкий, гарячий. І від своїх сільських відставати ніби образливо... Але, в душі, не хотів би Іван Денисович за ці килими братися. Для них зухвалість потрібна, нахабство, комусь на лапу лізти. А Шухов сорок літ землю топче, уже зубів нема половини і на голові лисина, нікому ніколи не давав і не брав ні з кого і в таборі не навчився.

Легкі гроші — вони й не важать нічого, і почуття такого нема, що ось, мовляв, ти заробив. Правду старі люди казали: за що не доплатиш, того не доносиш. Руки в Шухова ще добрі, зможуть, чи ж він собі на волі ні пічником, ні теслею, ні бляхарем роботи не знайде?

От тільки через позбавлення прав не візьмуть ніде, та й додому не пустять — ну, тоді хоч і за килими берися.

Колона тим часом дійшла і зупинилася перед вахтою широко розкиненої зони об'єкту. Ще раніше, з рогу зони, два конвоїри в тулупах відокремились і побрели по полю до своїх далеких вишок. Поки всі вишки конвой не обсяде, в середину не пустять. Начкар з автоматом на плечах пішов на вахту. А з вахти, з комина, дим, не перестаючи, клубочеться: вільний вахтер всю ніч там сидить, щоб дощок не вивезли і цементу.

Навскоси через браму дротяну, і через усю будівельну зону, і через далекий дріт, що по той бік, — сонце встає велике, червоне, наче в імлі. Поруч з Шуховим Альошка дивиться на сонце і радіє, усмішка на губи зійшла. Щоким запалі, на пайку сидить, ніде не підробляє — чим тішитися? Неділями все з іншими баптистами шепочеться. З них табори, як з гуски вода.

Намордник дорожній, ганчірочка, за дорогу вся змокла від дихання і подекуди морозом її прихопило, корою стала льодовою. Шухов зсунув її з обличчя на ший і став до вітру спиною. Ніде його особливо не протягло, а тільки руки змерзли в тонких рукавицях, та зазімали пальці на лівій нозі: повстяник лівий — горілий, другий раз підшитий.

Поперек і спину всю до плечей тягне, ломить — як працювати?

Озирнувся — і на бригадира обличчям утрапив, той у задній п'ятці йшов. Бригадир у плечах міцний, та й образ у нього широкий. Хмурий стоїть. Сміфуйочками він бригаду свою не пестить, а годує — можливо, про великий пайок турбується. Сидить він другий строк, син ГУЛАГ-у, таборовий звичай знає наскрізь.

Бригадир у таборі — це все: добрий бригадир тобі життя друге дасть, поганий бригадир у дерев'яний бушлат зажене. Андрія Прокоповича знав Шухов ще з Усть-Іжми, тільки там у нього в бригаді не був. А коли з Усть-Іжми, з загального табору, перегнали п'ятдесят восьму статтю сюди, у каторжний, — тут його Тюрін підібрав. З начальником табору, з ППЧ, з прорабами, з інженерами Шухов не має справи: всюди його бригадир заступить, груди сталеві у бригадира. Зате ворухне бровою, пальцем покаже — біжи, роби. Кого хочеш у таборі обдурюй, тільки Андрія Прокоповича не обдурюй. І будеш жити.

І хочеться Шухову спитати бригадира, чи там таки працювати, де вчора, чи на інше місце переходити — а боязко уривати його високу думу. Щойно Соцгородок з плечей скинув, тепер, можливо, процентовку обмірковує, від неї п'ять наступних днів харчування залежить.

Обличчя у бригадира у великих подзьобинах, від віспи. Стоїть проти вітру — не зморщиться, шкіра на обличчі — як кора дубова.

Ляпають руками, перетоптуються в колоні. Злий вітерець! Уже, здається, на всіх шістьох вишках попки сидять — знову в зону не пускають. Пильність помпують.

Ну! Вийшов начкар з контролером з вахти, по обидва боки брами стали і браму розвели.

— Роз-берись по п'ятках! Пер-ша! Дру-га!

Закрокували арештанти, як на параді, кроком ледве не стройовим. Аби тільки в зону прорватися, там не вчи, що робити.

За вахтою близько — будка контори, біля контори стоїть прораб, бригадирів збирає, та вони й самі до нього. І Дер туди, десятичкий із зеків, сволота порядна, свого брата-зека гірше псів ганяє.

Вісім годин, п'ять хвилин по восьмій (щойно енергопоїзд прогу-дів), начальство боїться, щоб зеки часу не марнували, по угрівальнях не розпоростилися — а в зеки день великий, на все часу вистачить. Хто в зону зайде, схилиється: там трісочка, тут трісочка, на-пій печі вогонь. І в нори ховаються.